

VAR REFERANSE
19/8532

DERES REFERANSE

DATO
30.03.2020

Tilsynsrapport

Finanstilsynet viser til stedlig regnskapsførertilsyn avholdt den 6. november 2019. Foreløpig rapport etter tilsynet ble oversendt selskapet i brev datert 23. januar 2020. Finanstilsynet har ikke mottatt kommentarer til rapporten.

Tilsynet omfattet det autoriserte regnskapsførerselskapet [redacted] og de autoriserte regnskapsførerne [redacted] og [redacted] er styreleder mens [redacted] er daglig leder i selskapet. Selskapet hadde på tilsynstidspunktet 44 regnskapsføreroppdrag, med en omsetning i 2018 på ca. kr 2,2 mill. Det er tre ansatte i selskapet.

Bakgrunnen for tilsynet var at Finanstilsynet mottok en innrapportering fra Regnskap Norge i forbindelse med kvalitetskontroller bransjeforeningen har avholdt i selskapet.

Formålet med tilsynet var å vurdere om de svakheter som ble avdekket etter Regnskap Norges kontroller var rettet opp, herunder om foretakets rutiner og intern kontroll var i samsvar med regnskapsførerlovgivningen, herunder god regnskapsføringsskikk. Finanstilsynet kontrollerte også utvalgte enkeltoppdrag for å vurdere om de var utført i henhold til regnskapsloven, bokføringsloven og annen relevant lovgivning. Regnskapsførere har videre en viktig oppgave knyttet til å hindre eller avdekke økonomisk kriminalitet. Tilsynet dekket derfor også regnskapsførers oppfyllelse av pliktene etter hvitvaskingslovgivningen.

Alle regnskapsførerselskaper er underlagt forskrift om risikostyring og internkontroll. Finanstilsynets tilsyn dekker derfor om det er gjort en risikovurdering som er tilpasset den konkrete virksomheten, at risikoene er håndtert på en forsvarlig måte og at rapportering har skjedd i samsvar med forskriftens krav. Dersom regnskapsførerselskaper gjør en forsvarlig vurdering av de ulike risikoene i virksomheten og følger opp disse, vil det bidra til å sikre en hensiktsmessig og betryggende virksomhet.

Det vises også til finanstilsynsloven § 3 som fastslår at Finanstilsynet skal se til at de institusjoner det fører tilsyn med virker på en hensiktsmessig og betryggende måte i samsvar med lov og bestemmelser gitt i medhold av lov samt med den hensikt som ligger til grunn for institusjonens opprettelse, dens formål og vedtekter.

Da Finanstilsynet gjennomførte stedlig tilsyn var det iverksatt tiltak som innebærer at de aller fleste av de feil og mangler som Regnskap Norge avdekket ved sine kvalitetskontroller, var rettet opp. Det

var blant annet etablert rutine for å dokumentere at overordnet kontroll på oppdragsnivå ble utført og at avstemminger gjennomføres. Kontroller avdekket at de rutinene som var satt i verk ble etterlevd på en systematisk måte, herunder at det dokumenteres i oppdragsdokumentasjonen at arbeidet er utført.

Selv om Finanstilsynets stedlige tilsyn også avdekket enkelte mangler er de ikke av en slik art at Finanstilsynet ser behov for å iverksette særlige reaksjoner. Finanstilsynet legger imidlertid til grunn at regnskapsførerselskapet ser nærmere på sine rutiner på følgende områder:

1. Forhold i regnskapsførerselskapet

1.1 Etterlevelse av hvitvaskingsregelverket (tilsynsrapporten pkt. 2.13)

Ny hvitvaskingslov ble gjort gjeldende fra 15. oktober 2018. Regnskapsførerselskapet hadde på tilsynstidspunktet ikke oppdatert sine rutiner slik at kravene i den nye hvitvaskingsloven er oppfylt.

Det følger av hvitvaskingsloven § 7 at rapporteringspliktige skal utarbeide en virksomhetsinnrettet risikovurdering. Risikovurderingen skal danne grunnlaget for utarbeidelsen av selskapets hvitvaskingsrutiner. Risikovurderingen skal inneholde vurderinger knyttet til hvitvaskingsrisiko i egen virksomhet, i virksomhetens produkter, tjenester og kundeforhold, hos kundene og i forbindelse med geografiske forhold. Risikovurderingen skal tilpasses virksomhetens omfang og må dokumenteres. For at risikovurderingen skal kunne fungere som et praktisk verktøy for virksomheten, må den holdes oppdatert. Selskapet hadde på tilsynstidspunktet ikke utarbeidet en slik virksomhetsinnrettet risikovurdering.

Som det fremgår av tidligere tilsendte rapport har selskapet hatt rutine for å gjennomføre en risikovurdering av oppdragsgiverne. De vurderingene som er gjort, var imidlertid ikke begrunnet eller fulgt opp løpende.

Regnskapsførere har en viktig rolle når det gjelder å avdekke eventuelle forsøk på hvitvasking. Det er derfor avgjørende at autoriserte regnskapsførere er kjent med pliktene etter hvitvaskingslovgivningen og forstår viktigheten av å oppfylle disse. Finanstilsynet legger til grunn at selskapet har iverksatt tiltak som sikrer at lovkravene i hvitvaskingsregelverket fullt ut blir overholdt.

1.2 Risikostyring og internkontroll (tilsynsrapporten pkt. 2.14)

Det følger av risikostyringsforskriften at autoriserte regnskapsførerselskaper skal ha hensiktsmessige systemer for risikostyring og internkontroll. Forskriften pålegger selskapet løpende å vurdere hvilke vesentlige risikoer som er knyttet til virksomheten, og å gjennomføre nødvendige tiltak for å få risikoene ned på et akseptabelt nivå, jf. § 6, jf. § 8. Det skal minst en gang årlig foretas en gjennomgang av vesentlige risikoer for alle virksomhetsområder, og det skal foretas en systematisk gjennomgang av om selskapets risikostyring og internkontroll er tilstrekkelig til å håndtere selskapets identifiserte risikoer på en forsvarlig måte, jf. §§ 7 og 8. Etter forskriften § 10 skal styret sørge for at selskapets valgte revisor avgir en uavhengig bekreftelse til selskapet om at pålagte vurderinger er foretatt og dokumentert.

Dokumentasjonen som Finanstilsynet fikk tilsendt forut for tilsynet var kun en oversikt over regnskapsførerselskapets interne retningslinjer og rutiner, og det ble heller ikke under tilsynet fremlagt noe dokumentasjon som viste at det var foretatt en gjennomgang var selskapets internkontroll- og risikostyringssituasjon. Det var således ikke foretatt en vurdering av hva som er

virksomhetskritiske risikoområder, sannsynligheten for at risikoen inntreffer eller konsekvensen for selskapet og valgte tiltak.

Med bakgrunn i de mangler som ble avdekket under tilsynet, var det etter Finanstilsynets syn ikke foretatt en reell vurdering av risikoene i regnskapsførervirksomheten. Finanstilsynet legger til grunn at det er foretatt en ny vurdering av selskapets risikoområder og at sannsynlighet og konsekvens er vurdert opp mot foreliggende rutiner og faktisk oppdragsdokumentasjon i selskapet. For de områder hvor det avdekkes svakheter må tidsfrist for å rette opp i forholdet fremgå samt at det må fremgå hvem som er ansvarlig. Finanstilsynet vil særlig påpeke den risikoen som ligger i at den løpende bokføringen er utkontraktert til et selskap som ikke er hjemmehørende i Norge eller i EØS-området. Risikoen knyttet til dette synes ikke vurdert i det hele tatt i det risikostyringsdokumentet som var utarbeidet. Finanstilsynet legger til grunn at sårbarhetsrisikoen rundt dette er vurdert og dokumentert.

1.3 Dokumentasjon av medgått tid (*tilsynsrapporten pkt. 2.11*)

Det følger av bokføringsforskriften § 5-14 at bokføringspliktige som utfører tjenester hvor vederlaget er basert på tidsforbruk, skal det for hver eier og ansatt dokumentere utførte timer. Timene skal spesifiseres per dag fordelt på intern tid og på de enkelte kunder eller oppdrag. Dokumentasjonen skal være utarbeidet senest innen utløpet av den etterfølgende måned. Med intern tid menes timer brukt på arbeidsoppgaver som ikke kan henføres til kunder eller oppdrag. Dette gjelder også for oppdrag hvor det er avtalt fast pris.

Det ble opplyst under tilsynet at medgått tid ikke registreres. Finanstilsynet legger til grunn at regnskapsførerselskapet har innført rutiner slik at kravene til tidsregistrering fullt ut overholdes.

2. Regnskapsførerselskapets rutiner og utøvelse av regnskapsføreroppdrag

I tidligere tilsendte rapport beskrives utøvelsen av regnskapsføreroppdrag og om det er etablert organisasjon, rutineopplegg og intern kontroll i forhold til kravene i regnskapsførerloven, herunder kravet til god regnskapsføringsskikk, jf. § 2 andre ledd. Den rettslige standarden "god regnskapsføringsskikk" utfylles av standarder utarbeidet av Regnskap Norge, DnR og Økonomiforbundet.

2.1 Fullmakter (*tilsynsrapporten pkt. 3.1.2 og 3.2*)

Det følger av regnskapsførerloven § 2 andre ledd, jf. GRFS pkt. 3.6 at når regnskapsførervirksomheten skal opptre på oppdragsgivers vegne overfor tredjemann, skal det foreligge skriftlig fullmakt fra oppdragsgiver.

Det ble opplyst under tilsynet at regnskapsførerselskapet hadde gjennomgått sine fullmakter og innhentet dette fra oppdragsgiverne. Finanstilsynet kontrollerte under tilsynet tre oppdrag. For to av oppdragene forelå det ikke fullmakter for innsending av offentlige oppgaver via Altinn.

Finanstilsynet ser alvorlig på at regnskapsførerselskapet ikke har sørget for å ha oppdaterte fullmakter. Finanstilsynet forutsetter at samtlige oppdrag er gjennomgått slik at det nå foreligger underskrevne fullmakter.

3 Finanstilsynets konklusjon

Det stedlige tilsynet viste at regnskapsførerselskapet hadde iverksatt rutiner på de fleste områder i samsvar med de krav som stilles etter regnskapsførerloven, herunder god regnskapsføringsskikk.

Det ble imidlertid også avdekket mangler, blant annet var rutiner i forhold til hvitvaskingsregelverket ikke fullt ut etablert og etterlevd og det var heller ikke gjennomført en tilfredsstillende vurdering av regnskapsførerselskapets risikoområder, herunder det forhold at den løpende bokføringen utføres av et selskap som ikke er hjemmehørende i Norge. I tillegg var det mangler i fullmakter og registrering av medgått tid.

Finanstilsynet legger til grunn at regnskapsførerselskapet har gått gjennom sine rutiner på nevnte områder og brakt forholdene i orden. Finanstilsynet viser også til tidligere tilsendte rapport hvor det er tatt opp enkelte andre forhold. Det legges til grunn at også disse forholdene er rettet opp.

For Finanstilsynet

Bernt Jan Aaland
senior tilsynsrådgiver

Wenche Falch-Hennum
tilsynsrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.